

GÖÇ VE MANEVİ DESTEK HİZMETLERİ

Başkanlığımız, son yıllarda cami merkezli din hizmetleri yanında çocuğundan gencine, yetişkininden yaşlısına, kadınından erkeğine ve dezavantajlı gruplara varıncaya dek insanın bulunduğu her yerde hizmet sunmaktadır. Son yıllarda hizmet çeşidi ve kitlesinin artması, beraberinde branşlaşma ve daha profesyonel hizmet sunmayı gerekli kılmıştır. Bu düşünceden hareketle Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde 2017 yılında Göç ve Manevi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı kurulmuştur. Daire Başkanlığının hizmet alanı , göçmenlere yönelik hizmetler ve manevi destek hizmetleri olmak üzere iki ana kısımdan oluşmaktadır.

I. GÖÇMENLERE YÖNELİK HİZMETLER

Bugün dünyanın içerisinde bulunduğu kaos; savaşlar, iç çatışmalar, terör eylemleri, açlık ve yoksulluk, göçü tarihte hiç olmadığı kadar büyük bir trajedi haline getirmiştir. Özellikle İslam coğrafyasının son yıllarda içinden geçtiği zorlu süreçlerden bölge insanı olumsuz etkilenmiştir. Niceleri sıcacık yuvasını, doğup büyüdüğü şehrini, üzerinde yaşadığı ülkesini terk ederek başka ülkelere göç etmek zorunda kalmıştır. Bugün farklı milletlerden yaklaşık 5 milyona yakın göçmen her daim güvenli bir liman olan cennet vatanımızda hayatını devam ettirmektedir. Asırlardır muhacire ensar, mazluma ümit, çaresize çare, kimsesize kimse olan necip milletimiz, bu insanları şefkatle bağrına basarak büyük bir misafirperverlikle ağırlamaktadır.

Bu kapsamda Başkanlığımız ülkemizde göçmenlerin yaşadığı yerleşim birimleri ve geçici barınma merkezleri ile sınır ötesinde terörden arındırılan bölgelerde koordinatörlerimiz aracılığıyla din hizmeti sunmakta, insani yardım faaliyetleri ile sosyal ve kültürel içerikli etkinlikler gerçekleştirmektedir. Söz konusu hizmetlerin sunumunda başta Türkiye Diyanet Vakfı olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde hareket edilmektedir.

Göçmenlere yönelik hizmetleri, milletimizin özünde yer alan misafirperverlik ve ensar ruhunun harekete geçirilmesine rehberlik etmek ve göçün ortaya çıkardığı psiko-sosyal durumların gerektirdiği perspektifle sunulan din hizmetleri teşkil etmektedir. Söz konusu hizmetleri yurt içinde sunulan hizmetler ve sınır ötesinde sunulan hizmetler olarak ikiye ayırmak mümkündür.

1- Yurt İçinde Sunulan Hizmetler

Ülkemizde bulunan ve çoğunluğu savaştan kaçan, % 70'i kadın ve çocuklardan oluşan yaklaşık 5 milyona yakın göçmenin Kur'an ve sünnet kaynaklı sahih ve güncel dini bilgi ile aydınlatılması, din hizmetlerine ulaşımı, zararlı ve istismarcı yapılardan korunmaları, toplumsal uyum gibi konularda Başkanlığımız aktif rol almaktadır. Söz konusu hizmetler, yerleşim birimleri ile 5 ilimizde yer alan 7 geçici barınma merkezinde yaşayan göçmenlerle mevsimlik işçileri kapsamaktadır. Bu hizmetlerin sunumunda daha ziyade göçmenlere yönelik hizmetlerde görevlendirilen koordinatörlerimiz görev almaktadır.

2- Sınır Ötesinde Sunulan Hizmetler

Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı hareketleriyle terörden arındırılan bölgelerde sunulan din hizmetleri Daire Başkanlığımızın koordinesinde yürütölmektedir. Bu kapsamda bölge insanının sahih dini bilgi ile buluşturulması, aşırı ve şiddet yanlısı yapılardan korunmaları, cami ve mescitlerin inşası ve onarımı, Kur'an kursu hizmetlerinin yaygınlaştırılması, milletimiz ile bölge insanı arasında asırlardır var olan inanç birlikteliği ve kültürel yakınlık gibi hususların pekiştirilmesi, insani yardımların koordine edilmesi gibi konulara ağırlık verilmektedir. Bölgedeki hizmetler, yerel din görevlileri marifetiyle koordinatörlerimizin rehberliğinde yürütölmektedir.

II. MANEVİ DESTEK HİZMETLERİ

Manevi destek ya da diğer bir ifadeyle manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetleri, hükümlü, tutuklu ve yükümlülerle ailelerine, hasta, hasta yakını ve sağlık çalışanlarına, engelliler, bağımlılar ve ailelerine, afetzedelerle yakınlarına sunulan hizmetleri kapsamaktadır. Bu çerçevede ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşlarla imzalanan işbirliği protokolleri, koordinatör görevlendirilmesi, alana dair eğitimler ve özel materyaller hazırlanması sureti ile manevi destek hizmetleri sunulmaktadır.

1. Hükümlü, Tutuklu ve Yükümlülere Yönelik Hizmetler

Bir şekilde ceza infaz kurumuna giren insanın rehabilitasyona ve sonrasında toplumla uyumlu, barışık iyi bir insan olarak hayatını devam ettirebilmesi için manevi destek ve rehberliğe ihtiyaç duyacağı açıktır. Bundan dolaydır ki Başkanlığımız söz konusu hizmetleri yıllar öncesinden gündemine almıştır. Örneğin Ahmet Hamdi AKSEKİ'nin 1950 yılında hazırladığı "Cezaevinde Verilecek Vaazlar" adlı eser,

Başkanlığımızın çok eski tarihlerden beri bu alandaki çalışmalarına verdiği önemin bir göstergesidir. 1982 yılında ceza infaz kurumlarında din ve ahlâk bilgisi dersi için müfredat programı hazırlanması ve 1983 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile 214 adet cezaevi vaizi kadrosu ihdas edilmesi de ceza ve infaz kurumlarındaki hizmetlerimizin seyrini değiştirmiştir. 30 Mart 2001 tarihinde Adalet Bakanlığı ile imzalanan Tutuklu ve Hükümlülerin Dini ve Ahlaki Gelişmelerini Sağlamaya Yönelik İşbirliği Protokolü ceza infaz kurumlarında sunulan din hizmetleri için önemli dönüm noktalarından birisi olmuştur. Bu protokolün hemen arkasından halen yürürlükte olan Din ve Ahlak Bilgisi Müfredat Programı yeniden hazırlanmıştır. Söz konusu protokol 2011 ve 2019 yıllarında güncellenmiştir. Ceza infaz kurumları ve denetimli serbestlik müdürlüklerindeki hizmetlerimiz cezaevi vaizlerimiz ve farklı unvanlardaki diğer personelimiz marifetiyle bu protokol çerçevesinde devam etmektedir.

Bu kapsamda talepler doğrultusunda hükümlü, tutuklu ve yükümlülere yönelik Kur'an-ı Kerim dersleri, koğuş sohbetleri ve bireysel görüşmeler yapılmakta, konferans, dini bilgiler yarışması, hatim okuma gibi etkinlikler düzenlenmektedir. Bu çalışmaların hükümlü ve tutukluların rehabilitasyonuna önemli katkılar sağladığı olumlu geri dönüşlerden anlaşılmaktadır.

2. Engellilere Yönelik Hizmetler

Engelli bireyler ve aileleri zaman zaman kimilerinin farklı bakış açısından kaynaklanan birtakım olumsuzluklarla karşılaşabilmekte, ayrımcılığa ve dışlanmaya maruz kalabilmektedir. Oysa yüce dinimiz İslam'da engelli ya da engelsiz her insan değerlidir. Bizatihi insanlığıyla her türlü saygı ve hürmete layıktır. İncancımıza göre asıl önemli olan kişinin zihnini, gönlünü ve sahip olduğu her bir imkanı Allah'ın emaneti olduğu bilinciyle kendisi, toplumu ve insanlığın hayrına değerlendirebilmesidir. Dolayısıyla her bir engelli kardeşimiz öncelikle bir insan ve kul olarak her türlü değeri ve saygıyı hak eder. Yüce Rabbimiz, Kur'an-ı Kerim'de engelliler konusunda Resulü nezdinde hepimizi uyarmış, Peygamberimiz (s.a.s) de pek çok söz ve uygulamasında bu kardeşlerimize verdiği önemi ortaya koymuştur.

Başkanlığımız engelliler konusunda toplumumuzda var olan bilinç, farkındalık ve duyarlılığı artırmak, engelli kardeşlerimizin dini vecibelerini kolay bir şekilde yerine getirebilmelerine ve din hizmetlerinden daha fazla istifade edebilmelerine yardımcı olmak amacıyla manevi danışmanlık hizmeti sunmaktadır. Bu bağlamda engellilerin

manevi gelişimlerine katkıda bulunmak için eğitim öğretime teşvik edilmeleri, dini sorumluluklarını yerine getirebilmeleri noktasında motivasyonlarının artırılması, hayat şartlarının kolaylaştırılarak toplum içerisinde huzurlu, aktif, etkin bir şekilde rol almalarını sağlayacak çeşitli faaliyetler yürütülmektedir.

Camilerin ve Kur'an kurslarının erişilebilir ve ulaşılabilirliğinin sağlanması, işaret dili ile hutbe okunması, görsel, işitsel özel yayınların hazırlanması, manevi danışmanlık ve rehberlik, hac-umre hizmetleri ve eğitim faaliyetleri Başkanlığımızın engellilere sunduğu hizmetler içerisinde yer almaktadır. Engellilere ve ailelerine yönelik hizmetlerin sunumunda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde hareket edilmekte olup alana yönelik hizmetlerimiz illerde ve büyük ilçelerde görevlendirilen engelli koordinatörlerince takip edilmektedir.

3. Bağımlılıkla Mücadeleye Yönelik Hizmetler

Modern zamanlarda gerek dünyanın gerekse ülkemizin karşı karşıya olduğu en önemli problemlerden biri de bağımlılıktır. Bağımlılık yalnızca bir sağlık problemi değildir; aynı zamanda bütün çeşitleriyle pek çok bireysel ve toplumsal sorunun kaynağıdır.

Başkanlığımız, insanımızın din hizmeti alanındaki talep ve ihtiyaçlarını karşılarken, toplumsal huzura, birlik ve beraberliğe katkı sağlama, toplumumuzu ahlaki olumsuzluklardan koruma ve özellikle gençlerimizi zararlı alışkanlıklardan koruma gayretiyle hareket etmektedir. Bu bağlamda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği esasına dayalı olarak yürütülen bağımlılıkla mücadeleye yönelik hizmetlerimiz büyük bir öneme sahiptir. İnsanları alkol, sigara, uyuşturucu, kumar ve teknoloji gibi her türlü bağımlılıktan korumak amacıyla vaaz, hutbe ve konferanslar vasıtasıyla bilgilendirme yapılmakta, basılı, görsel ve işitsel yayınlar ile toplum aydınlatılmakta, AMATEM (Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezleri), ÇEMATEM (Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı Araştırma Tedavi ve Eğitim Merkezleri), YEDAM (Yeşilay Danışmanlık Merkezleri) gibi tedavi ve danışmanlık merkezlerinde manevi danışmanlık hizmeti sunulmaktadır.

Bilinçlendirme, koruma, önleme ve tedavi odaklı bağımlılıkla mücadeleye yönelik hizmetlerimiz, il müftülükleri bünyesinde görev yapan erkek ve kadın koordinatörler vasıtasıyla yürütülmektedir.

4. Sağlık Tesislerine Yönelik Hizmetler

Başkanlığımız ile Sağlık Bakanlığı arasında 07 Ocak 2015 tarihinde “Hastanelerde Manevi Destek Sunmaya Yönelik İşbirliği Protokolü” imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetleri dini/manevi referanslardan hareketle, insanların acılı, sıkıntılı, üzüntülü, korkulu hallerinde, yalnızlık ve ümitsizlik duygularına kapıldıklarında, ani değişmelerle gelen kriz durumlarında maruz kaldıkları yeni duruma uyum sağlama ve baş edebilme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmayı, varsa sorularını cevaplamayı, hayatlarına yeni bir anlam vermelerine eşlik ederek onlara moral kazandırmayı amaçlamakta ve talep eden hasta, hasta yakını ve sağlık personeline sunulmaktadır.

Sağlık tesislerinde sunulan manevi danışmanlık ve rehberlik hizmetleriyle danışanın talepleri çerçevesinde, içinde buldukları özel şartlar da göz önünde bulundurularak, inandıkları değerler çerçevesinde ibadet ve dua etmelerine, gereksinim duydukları dini bilgilere kavuşmalarına yardımcı olunmaktadır. Ayrıca hastalıklarından kaynaklanan dini ve manevi problemlerini aşmaları konusunda kendilerine manevi danışmanlık ve rehberlik sağlanarak iyileşmelerine eşlik etmedir.

5. Afet ve Acil Durum Hizmetleri

Deprem, sel, yangın gibi afetlerle çeşitli sebeplerden kaynaklanan acil durumlarda insanlar kendilerini güçsüz ve çaresiz hissetmekte, manevi desteğe her zamankinden daha çok ihtiyaç duymaktadırlar. Bundan dolayı Başkanlığımız, hayatın her aşamasında olduğu gibi böylesi zor ve sıkıntılı durumlarda da insanımızın yanında yer almaktadır. İbadet yerlerinin temini, inşası ve onarımı, vaaz, hutbe vb. etkinlikler vasıtasıyla gönüllerin yüce dinimizin rahmet mesajlarıyla sükunete kavuşturulması, birlik ve beraberliğin pekiştirilmesi, toplumsal huzurun tesisi ve devamı gibi konularda önemli bir misyon üstlenilmektedir. Afet ve acil durum sebebiyle sevdiklerini yitirmiş, kendisi ya da yakınları yaralanmış insanlarımızın manevi yönden kendilerini güçlü hissetmeleri, sıkıntıya maruz kalmış kardeşlerimizin yeniden hayata tutunmaları, yaraların el birliğiyle sarılarak milletçe dayanışma ve bütünleşmenin tezahürüne katkı sağlanması amacıyla genelde bütün personelimiz, özelde ise oluşturulan manevi destek ekiplerimiz aracılığıyla hizmet sunulmaktadır.